

HERHALING 'WIJNALDUM' VOORKOMEN

Afgelopen maand ontving de Parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen een rapport over de voorbije zoutwinning bij Wijncaldum. In het lijvige stuk beschrijft Stichting Winamer Belang de ervaringen over de afgelopen 30 jaar. "Waardevolle achtergrondinformatie", aldus de enquêtecommissie, want hoewel het parlementaire onderzoek gericht is op de Groninger gaswinning zijn verschillende thema's, die Winamer Belang aandraagt, wel degelijk vergelijkbaar.

In het rapport zet voorzitter Rinze Post van de stichting grote vraagtekens bij de manier waarop de overheid haar zorgplicht ten opzichte van de inwoners van het gebied heeft ingevuld. Maar hij is ook kritisch op de samenwerking rond de huidige zoutwinning bij Harlingen Havenmond.

In de 'Pilot Harlingen' werken vijf partijen samen om die zoutwinning zo goed mogelijk te laten verlopen. Naast Frisia Zout zelf zijn dat de Stichting Bescherming Historisch Harlingen (SBHH), Wetterskip Fryslân, Gemeente Harlingen en de Provincie Fryslân.

LESSEN UIT HET VERLEDEN

Voorzitter Jarig Langhout van de SBHH reageert graag op het rapport. "Eigenlijk verdient de Stichting Winamer Belang wel credits voor de Pilot Harlingen zoals die nu vorm krijgt. Je kunt de Pilot beschouwen als een les die we als burgers van Harlingen uit mijnbouwprojecten elders hebben geleerd, wij willen eenzelfde situatie als in Wijncaldum voorkómen. Rinze Post waarschuwt bijvoorbeeld: 'Meten

is weten' en dat is precies wat we in Harlingen nu doen: 24/7 meten wat zich in de ondergrond afspeelt."

HARLINGEN VAN BOVEN

Overigens wil de SBHH de binnenstad van Harlingen ook bóvengronds in kaart brengen. "Frisia Zout verwacht door de zoutwinning geen schade in Harlingen. Maar wij willen voorbereid zijn op een situatie waarin dat tóch gebeurt. Hoe bewijs je dan je schade? Daarom willen we in samenwerking met Monuscan, een gespecialiseerd bedrijf, de binnenstad heel gedetailleerd via drones vastleggen.

Met zo'n bovengrondse nulmeting kun je eventuele schade dan aantonen, en vervolgens dankzij de 'ondergrondse meetdata' al of niet toewijzen aan de zoutwinning. Leg je niet vóóraf een nulsituatie vast, dan blijft er altijd twijfel over oorzaak en gevolg. Dat zie je in Wijncaldum, heel zuur."

PIJNPUNTEN

"Winamer Belang snijdt dus heel terecht een aantal pijnlijke punten aan", gaat Langhout verder. "Ook de nazorg bij mijnbouwprojecten bijvoorbeeld, voor eventuele schade die pas na afloop van

de winning ontstaat. Minister Blok van EZK erkende onlangs in een brief aan de Tweede Kamer dat de nazorg in ons land veel beter moet. Bij zijn recente bezoek aan Frisia hebben wij minister Blok daarom gevraagd om naar Noors model een ruimhartig en robuust schadefonds te realiseren. In dit fonds zit nu slechts € 250.000,-. Wij vinden dat de mijnbouw daar minimaal 2,5 miljard euro in moet storten om na-ijlende schade te kunnen bekostigen. Ook vinden we het niet meer dan logisch om een soort maatschappelijke plus te realiseren bij elk mijnbouwproject. Met Wijncaldum in

het achterhoofd proberen we dat als SBHH vóóraf gewaarborgd te krijgen."

'TRUKENDOOS'

Dat de Pilot Harlingen "de zoveelste trukendoos" van de provincie en het ministerie van EZK is, zoals Winamer Belang beweert, weerspreekt Langhout stellig. "Het was Oud Harlingen, massaal gesteund door een ledenvergadering in Trebol, die het initiatief voor de Pilot Harlingen nam. Echt een initiatief vanuit de bevolking dus, van onderop. Maar los daarvan onderschrijven we de oproep van Winamer Belang aan de

enquêtecommissie om te zorgen dat gedupeerde burgers een rechtvaardige en eerlijke schadeafhandeling krijgen, of ze nu in Harlingen wonen, in Wijncaldum of ergens anders.

Je ziet wel dat er de afgelopen jaren een omslag plaatsvindt, maar we zijn er nog niet. In Harlingen hebben we met vijf partijen een gezamenlijk doel omarmd: economie en veiligheid hand in hand laten gaan. Wil je dat bereiken, dan moet het transparanter en meer in samenspraak met de omgeving dan vroeger. Om die reden ontwikkelen we nu ook plannen voor een zoutpaviljoen. Daarin vertellen we zowel het verhaal van het belang van zoutwinning als ook hoe we door uitvoerig te meten negatieve gevolgen voor kunnen zijn en blijven. Met de Pilot Harlingen laten we in de praktijk zien dat dat goed kan werken. Maar dat neemt de frustratie in Wijncaldum natuurlijk niet weg."

PARTNERS

provincie fryslân
provincie fryslân

